

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: Y tú, ¿quién eres?

EIX 2. Parlar per comunicar-nos (el llenguatge conversacional)

Centre: Institut Pere Calders

Adreça: c/de la Escoleta, SN, Cerdanyola del Vallès

Correu: a8043504@xtec.cat

Responsables activitat: Núria Casat Martínez i Francisco Lazo Montero

Curs: 2020/21

Juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

L'Institut Pere Calders és un centre públic de Bellaterra. Els alumnes procedeixen de l'Escola Bellaterra, situada en el perímetre de la UAB.

L'activitat ha estat pensada inicialment per a grups heterogenis de 1r d'ESO formats per 20 alumnes. La majoria d'ells provenen de la mateixa escola on van cursar els estudis de primària i els alumnes de nou ingrés s'integren amb facilitat al nou grup classe.

Respecte a la diversitat, al grup hi ha un alumne amb deficiència auditiva severa, per la qual cosa porta un implant coclear. Tot i això, les seves capacitats i aptituds d'aprenentatge són molt bones. També hi ha una alumna amb una discapacitat intel·lectual del 33%, un alumne diagnosticat amb TDAH i una alumna amb una dislèxia que afecta la seva expressió escrita. Finalment, també hi ha un alumne NISE del Perú que s'ha incorporat al segon trimestre.

Les llengües familiars de l'alumnat són, exclusivament, el català i el castellà.

Tot i que l'activitat s'ha posat en marxa a 1r, es pot adaptar a qualsevol etapa de l'ESO.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

Realitzar una entrevista en format de vídeo tenint presents els papers de l'entrevistador i de l'entrevistat (tècnica de role-playing).

3. L'activitat

L'activitat està inclosa en una seqüència didàctica del segon trimestre.

En aquest moment del curs, tot l'alumnat ja es coneix prou bé per interactuar, treballar per parelles i tenir la confiança suficient per parlar en públic.

Aquesta activitat es realitza en 5 hores lectives.

Durant la primera sessió, el professorat exposa breument les característiques d'una entrevista, posant l'èmfasi en

- Tipus de preguntes: amb respostes obertes, tancades, hipotètiques
- Tipus d'entrevistes: d'opinió, testimonials, informatives, d'espectacle...

Se'n mostra un exemple. En el nostre cas, ha sigut una entrevista a Miquel Montoro al programa "[La Resistència](#)".

Analitzem les preguntes (continguts anecdòtics i rellevants), el ritme de la entrevista, els tipus de preguntes i l'estructura, el llenguatge no verbal, etc. Com a activitat de síntesi, enregistrem les nostres conclusions en una fitxa adient al desenvolupament de l'activitat.

Finalment, es presenten les eines d'avaluació i autoavaluació.

A la segona sessió es formen les parelles de treball, s'escullen els rols i personatges que es vulguin entrevistar i es comença a cercar informació per elaborar preguntes i respostes. L'alumnat va fent l'esquema per escrit de l'activitat.

El professorat ha de vetllar perquè els continguts de recerca s'aproximin al nivell d'idoneïtat comentat durant la sessió anterior.

Durant les sessions 3 i 4 s'enregistren les entrevistes.

És important que entre aquestes dues classes l'alumnat pugui autoregular allò que no encaixa a les seves entrevistes: millorar la dicció, ressaltar paraules clau, modificar preguntes, corregir gesticulació, millorar l'espontaneïtat a l'hora de respondre i enllaçar preguntes, evitar la repetició de paraules, compliment del principi de cooperació...

A la cinquena i darrera sessió, es porta a terme la coavaluació i l'autoavaluació. Per dur-la a terme, disposem d'una eina de reflexió personal que consisteix en una sèrie de preguntes les respostes de les quals conformen una redacció. En definitiva, l'alumnat ha de seleccionar les tasques més significatives i fer-ne una descripció; pensar i deixar per escrit tant les capacitats que ha millorat durant la

posada en marxa de l'activitat com les limitacions que encara s'han de superar a les següents activitats, a més a més de suggerir millores per a les properes actuacions del professorat. Amb tot això, l'alumnat redacta un informe personal fruit de les reflexions extretes dels punts esmentats.

En el marc de les competències bàsiques dins de l'àmbit lingüístic, s'avaluen la competència 7 (obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals) i la competència 9 (emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs. Els continguts clau són els elements prosòdics i no verbals CC7; i els textos orals formals i no formals, planificats i no planificats CC8).

Quant a les competències transversals, la competència d'àmbit digital 3 (utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals); i la competència 1 de l'àmbit personal i social (conèixer i posar en pràctica estratègies i hàbits que intervenen en el propi aprenentatge).

Els **objectius** d'aprenentatge són millorar la comunicació oral, tot respectant les convencions tàctiques que implica, i aprendre a cercar i gestionar informació (en el nostre cas, sobre el personatge de l'interès de l'alumnat).

Els **materials** de suport i recursos que necessita el professorat són: un document escrit on es recullin les característiques del gènere de la conversa oral, una entrevista per modelar l'activitat (l'exemple que el professor porta a l'aula pot canviar segons els interessos de la classe i les modes) i ordinadors d'aula.

4. Punts forts de l'activitat

L'alumnat fa un ús de la llengua oral en un context informal però estàndard. És una activitat en què empen fórmules de cortesia, han de fer un bon ús de la pragmàtica i la proxèmica en un context informal, amb un llenguatge correcte, ric i adequat, però en una situació comunicativa que podria ser la del dia a dia.

Un altre punt fort és que l'activitat no marca ritmes de treball diferents segons les aptituds personals, i l'alumnat NEE pot desenvolupar l'activitat sense adaptacions.

L'activitat potencia l'autogestió de l'alumnat: són autònoms en la tria de company, de rol, del personatge i en les preguntes que es fan. Gran part de la gestió de l'activitat corre al seu càrrec.

L'avaluació es fa col·legiadament, entre els companys, el docent i el propi alumne/a. Això implica que l'alumnat estigui pendent de les produccions alienes.

5. Resultats

L'alumnat ha après a treballar de manera autònoma en parelles i a gestionar-se el temps i les eines de què disposen per obtenir un producte que ha de ser públic en un temps determinat. Han après també a improvisar quan ha fet falta.

Aprenen a fer servir les fórmules de cortesia d'inici i fi de conversa. També a mantenir una postura, gestualitat i actitud adequada durant la conversa, fent servir un llenguatge adequat.

Han après què és el principi de col·laboració, imprescindible per a la bona execució d'una conversa, cal escoltar, respondre i estar pendent de l'interlocutor.

6. Conclusions

La posada en marxa de qualsevol activitat docent ha de portar el professorat cap a reflexions de millora.

En primer lloc, amb aquesta activitat prenem consciència de la complexa tasca que comporta avaluar la competència oral, per diversos motius: perquè hi ha molts aspectes avaluable dins de l'oralitat i se n'ha de fer una tria que reflecteixi una graduació, no només durant el curs (en l'àmbit de llengües), sinó al llarg de tota l'etapa escolar en què ens trobem.

En segon terme, la dificultat de l'avaluació de l'oralitat també recau en la pròpia naturalesa comunicativa de l'oralitat. Per això, l'enregistrament en vídeo ens ajuda a fer una foto fixa de les capacitats de l'alumnat (tant respecte del punt de partida com del punt final).

A més a més, l'avaluació de l'oralitat ha de ser sostinguda en el temps durant el curs escolar. Avaluar tots els productes de l'alumnat de manera seguida o avaluar molts ítems pot ser una tasca feixuga que pot dur l'alumnat al desinterès o la desmotivació. En aquest sentit, s'ha de distribuir durant diverses sessions i en petites dosis el visionat a classe de productes finals i la seva correcció.

Per acabar, aquesta activitat ens porta a repensar els diversos contextos escolars en què es produeixen textos orals per emmarcar noves seqüències didàctiques significatives: com presentar una festa escolar, fer un pregó de carnaval, etc.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

<https://agora.xtec.cat/inspercalders/>